

Handläggare
Birgitta Nylander
08-508 265 46**Till**
Exploateringsnämnden
2017-12-07

Offentliga rum - förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande.

Håkan Falk
FörvaltningschefGöran Carlberg
AvdelningschefAnders Johnson
Enhetschef

Sammanfattning

Framkomlighetsstrategin beskriver hur utrymmet på stadens gator behöver fördelas för att kunna möta ökad efterfrågan på resande och större behov av attraktiva offentliga miljöer.

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag till komplettering till Framkomlighetsstrategin för att utveckla strategin med ett resonemang om vistelse och offentliga rum.

Trafikkontoret har i remissen uppgett fem frågor som berörda förvaltningar och bolag ska svara på. Exploateringskontoret anser att det är bra att framkomlighetsstrategin kompletteras med även vistelse, och att det vore lämpligt om kontoret fick delta i framtagandet av denna typ av dokument, eftersom kontoret arbetar med att utveckla offentliga miljöer. Dokumentet behandlar dock endast omvandling och upprustning av befintliga

miljöer och behöver därför kompletteras med utformning och gestaltning av allmän platsmark kopplat till exploateringsprocessen. De principer och handlingsplaner som har tagits fram berör främst trafikkontoret och bör kompletteras med en handlingsplan för exploateringskontoret.

Bakgrund / Remissen

Stockholm växer och staden ska byggas på ett sätt som minimerar behovet av att resa, möjliggör fler resor med cykel och gång och stödjer en kapacitetsstark och frekvent kollektivtrafik.

Framkomlighetsstrategin beskriver hur utrymmet på stadens gator behöver fördelas för att kunna möta ökad efterfrågan på resande och större behov av attraktiva offentliga miljöer.

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin – Offentliga rum, eftersom framkomlighetsstrategins starka fokus på rörelse behöver kompletteras med ett resonemang kring andra funktioner så som vistelse och stadsliv. Trafiknämnden, Stockholms stad, beslutade 21 september 2017 att skicka ut förslaget på remiss till berörda förvaltningar och myndigheter i Stockholms stad, övriga myndigheter och kommuner i Stockholms län, samarbetsorgan och intresseorganisationer.

Trafikkontoret önskar främst att få svar på fem frågor genom remissen:

1. Är det rätt planeringsprinciper eller saknas något perspektiv?
2. Hur ser ni på de valda åtgärdsområdena och aktiviteterna i handlingsplanen?
3. Har ni idéer om hur tillfälliga åtgärder kan användas för att göra stadsrummet mer attraktivt att vistas i?
4. Har ni idéer om hur offentliga rum kan leva mer under hela året?
5. Bedriver ni eget arbete som är bra för trafikkontoret att känna till i arbetet med handlingsplanen?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för Miljö och Teknik, enheten Trafik och Landskap, i samråd med avdelningen för Projektutveckling och avdelningen för Stora Projekt.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret anser att det är viktigt att kontoret deltar vid framtagande av denna typ av dokument och riktlinjer eftersom kontoret är ansvarig för att utforma och gestalta allmän platsmark kopplat till exploateringsprocessen. Om kontoret får möjligheten att delta i arbetsgrupper och arbetsprocesser ger det mervärde för kontoret och staden eftersom det ger insyn och ökad kunskap/förståelse för utformning av allmän platsmark mellan förvaltningarna.

Offentliga rum är även ett komplement till Grönare Stockholm, men kopplingen dokumenten emellan är otydlig. Det bör framgå vilka offentliga rum som avses och hur resurser kan fördelas mellan olika stadsdelar.

Det behöver också framgå att dokumentet gäller allmän platsmark, så att staden hanterar frågor som rör den mark som staden har rådighet över.

Utifrån de frågeställningar som trafikkontoret har tagit fram har exploateringskontoret följande synpunkter:

1. Är det rätt planeringsprinciper eller saknas något perspektiv?
Det offentliga rummet ur ett nybyggnadsperspektiv saknas. Dokumentet hanterar endast ombyggnad/rustning av befintliga miljöer som hanteras av trafikkontoret. Exploateringskontoret arbetar med offentliga miljöer i stadsutvecklingsområden/ infillprojekt och befintliga miljöer. Detta bör kompletteras tillsammans med exploateringskontoret för att ge dokumentet ett större användningsområde.

Fastighetsägarnas delaktighet för att levandegöra stadsrummet i planering bör förtydligas. I exploateringskontorets projekt planeras ofta in plats för uteserveringar på allmän platsmark och möjliggör för det på kvartersmark, men det kan vara svårt att styra vad dessa ytor kommer att användas till på längre sikt när staden inte har rådighet över verksamheter och användandet av kvartersmark. Det kan också vara svårt att tillskapa levande bottenvåningar längs gator eller stråk som inte är väl frekventerade.

För cyklister är möjligheten till transport och vistelse en naturlig kombination och bör stärkas i med arbetet med

att utveckla offentliga rum för vistelse. Detta kan göras genom att placera cykelparkering vid offentliga miljöer och målpunkter.

2. Hur ser ni på de valda åtgärdsområdena och aktiviteterna i handlingsplanen?

Aktiviteterna och handlingsplanen är främst riktat till trafikkontoret och befintliga miljöer och behöver utvecklas för övriga förvaltningar och bolag.

Handlingsplanen bör beskriva hur gaturummet kan prioriteras.

Handlingsplanen pekar ut projekt som redan hanteras i Grönare Stockholm och en tydligare gränsdragning mellan dokumenten bör redogöras.

Ett förslag ur handlingsplanen är att införa tillfälliga kollektivtrafikkörfält. Denna lösning brukar inte fungera med önskvärt resultat. För att kunna tillskapa mer yta för vistelse är en åtgärd istället att förbättra trafikstyrningen på innerstadens tillfarter. Om trafikstyrningen blev effektivare på tillfarterna till innerstaden och i andra liknande platser så skulle behovet av både allmänna körfält för bil och kollektivtrafik kunna minskas vilket i sin tur förbättrar möjligheterna att kunna omvandla gatuutrymmet för vistelse.

3. Har ni idéer om hur tillfälliga åtgärder kan användas för att göra stadsrummet mer attraktivt att vistas i?

Ett utökat samarbete med fastighetsägarna och affärsidkare bör inkluderas i handlingsplanen. Det finns en stor utvecklingspotential för att kunna skapa vistelse i mötet mellan kvartersmark och allmän plats. Det går till exempel att arbeta med utveckling av inåtvända köpcentrum och få dem att möta gaturummet.

4. Har ni idéer om hur offentliga rum kan leva mer under hela året?

Det är lättare att skapa ett levande offentligt rum under sommarperioden, men säsongsbetonade verksamheter och event kan få offentliga rum att leva under hela året, till exempel isbanor, höst/vårmarknad.

5. Bedriver ni eget arbete som är bra för trafikkontoret att känna till i arbetet med handlingsplanen?

Exploateringskontoret håller på med ett utvecklingsarbete för att ta fram metoder för uppföljning och mätning av vistelsevärden i projektet Kvalitativa mål. Det är en kvalitativ utvärderingsmetod som bl.a. använder sig av gåtur, fokusgruppsdiskussion och djupintervju.

Bilagor

1. Offentliga rum remissversion 2017-09-21

Slut